

lucida
intervalla

Časopis za klasične nauke
A Journal of Classical Studies

44 (2015)

Filozofski fakultet
Beograd

lucida intervalla – Časopis za klasične nauke / A Journal of Classical Studies
Periodično izdanje Filozofskog fakulteta u Beogradu
ISSN 1450-6645
Izlazi jednom godišnje

Uredništvo

Aleksandar Loma (Beograd), Boris Pendelj (Beograd), Vojin Nedeljković,
gl. i odg. urednik (Beograd), Daniel Marković (Cincinnati), Dejan Matić
(Leiden), Sandra Šćepanović, sekretar uredništva (Beograd), Dragana
Dimitrijević (Beograd)

Adresa

Čika-Ljubina 18–20, 11000 Beograd, Srbija
telefon +381112639628
e-mail lucida.intervalla@f.bg.ac.rs
www.f.bg.ac.rs/lucidaintervalla

Žiro-račun

840-1614666-19, s pozivom na broj 0302

Na osnovu mišljenja Ministarstva nauke (413-00-1080/2002-01)
ova publikacija oslobođena je plaćanja opšteg poreza na promet,
shodno čl. 11 st. 7 Zakona o porezu na promet.

Orsat Ligorio
 Filozofski fakultet, Beograd
 orsat.ligorio@gmail.com

Sh. *Korčula*^{*}

Apstrakt. Sh. *Korčula*, ime grada i ostrva, izvodi se od grč. Κόρκυρα, s tim da, kako se pretpostavlja, grč. u daje sh. *ju*, po čemu *Korkjura, tj. *Korkjula, postaje *Korčula*, što se poredi sa nekim sličnim primjerima iz srpskohrvatskog greцитeta: *čubar*, *čuma*, *Čuprijan*, *Ćurilovo*, *Jeddupka*, *oljuga*, *porenjuha*.

Ključne riječi: etimologija, grčki, dalmatski, srpskohrvatski.

Sh. *Kôrčula*, ime grada i ostrva u Dalmaciji, prema ERHSJ II 203 potiče od lat. CORCYRA ili grč. Κόρκυρα, tj. starodrevnog imena ovog ostrva, mediteranskog porijekla — ali nije jasno kako. Naime, nije jasan razvitak sloga -ču- u *Korčula*, na čijem bi se mjestu, valjda, prema lat. CORCYRA i grč. Κόρκυρα, očekivalo ili *ki* ili *ci*, kao što sh. *cima* ili *kima* »vršika« postaje od lat. CYMA, tj. grč. κῦμα, ERHSJ I 265.

Pogledajmo najprije potvrde ovog imena. Najstariji zabilježeni oblik je grč. Κόρκυρα (Strab. *Geo.* 7,5, Ptol. *Geo.* 2,15),¹ Κέρκυρα (Ps.-Skil. *Circ.* 1,22). Zatim, lat. *Corcyra* (Plin. *N.H.* 3,152; *Itin. Anton.*),² *Corcora* (7. v., *Rav. Geo.* 5,24),³ viz. τὰ Κούρκουρα, ἢ Κούρκουρα, τὸ Κίκερ (10 v., Konst. Porf. *Adm. Imp.* 30, 36),⁴ stmlat. *Curzola* (10. v., Jov. Đak. *Chron.*),⁵ i sh. *Krkar*,

^{*} Ovaj članak rezultat je rada na projektu *Etimološka istraživanja srpskog jezika i izrada Etimološkog rečnika srpskog jezika* (178007), koji finansira Ministarstvo prosvjete i nauke Republike Srbije. — Zahvaljujem N. Vuletiću (Zadar) i A. Lomi i D. Todoroviću (Beograd) na pomoći, popravkama i komentarima.

¹ Bartoli 1906: II 305 greškom ima Κορκούρα za Ptolomeja mjesto Κόρκυρα.

² Bez numeracije. Nalazi se na str. 520, red 2 u *Vetera Romanorum itineraria sive Antonini Augusti itinerarium*, ed. Petrus Wesselingius, Amsteldami: apud J. Westtenium et G. Smith, 1735.

³ Grčke i latinske potvrde razlikuju se, izgleda, po kvantiteti penultime. Grčki ima Κόρκυρα, Κέρκυρα (Mayer 1957: 186: »Die Mittelsilbe ist nach den Dichterstellen als lang anzusetzen«), a latinski vjerovatno ima *Corcÿra*, ne *Corcÿra*, pošto je od ovog drugog, kako ističe Holzer 2011: 117, nemoguće izvesti *Krkar*.

-kra (13. v., Stef. Prv.).⁶ Osim toga, stare latinske isprave imaju: *Curzula* (1008), *Corcera* (1185), *Curcula* (1271) u Bartoli 1906: II 305; *Curzula*, *Curzulla*, *Curzola*, *Curçula*, *Curçola*, *Corcira*, *Corcera*, *Corcera* iz 13. v. i *Scurzola* (1298), *Curçura* (1342) u Muljačić 2007: 169.⁷ Sh. *Korčula* javlja se od 17. vijeka, RJAZU V 323, a između starih spisatelja, prema navedenom djelu, dolazi kod Barakovića i Kavanjina;⁸ takođe u Vuka, Stulija i u poslovnicama.

Od čega postaje sh. *Korčula*?

Budmani u RJAZU V 323 izvodi *Korčula* od mlet. *Cúrzoła*, bez objašnjenja.

Skok u ERHSJ II 203 izvodi *Korčula* od mlet. *Cúrzoła*, sa objašnjenjem da je *v* u grč. Κόρυζα zamijenjeno sa *u*, a *u* je, kaže, u mletačkom po pravilu palatalizovano u *iu*,⁹ ¹⁰ odakle je postalo mlet. *Curzola*, sa *z*, ali ne kaže zašto je mlet. *z* pozajmljeno kao sh. *č* a ne kao *c*.¹¹

⁴ Oblici Κούρκουρα i Κούρκουρα vjerovatno predstavljaju lat.-rom. *Corc(o)ra*, kao kod Ravenata gore, a Κίκερ je vjerovatno slov. **Kь(p)кьрь* u grčkom ruhu (v. niže). Tako ERHSJ II 203; Skok 1920: 31; 1950: 208, fsn. 8.

⁵ Bez numeracije. Nalazi se na str. 199, red 11 u *Raccolta degli storici italiani dal cinquecento al millecineceto*, XII, ed. L.A. Muratori, Bologna: Zanichelli, 1938–1958.

⁶ U pismu manastiru sv. Bogorodice na Mljetu *loc. sg. Крѣкрь*, Daničić 1863: 498 prema Miklošiću 1858: 10 (isprava br. 17, red 11). Ali Daničić griješi tvrdeći da ^(*)*Крѣкрь* u Prvovjenčanog znači »Pelješac«, ne »Korčula«. Tu grešku ispravio je Budmani u RJAZU V 593. Takođe, Budmani je restituisao akcenat: *Křkar*, *Křkra*. Oblik *Krkar* osim kod Prvovjenčanog zabilježen je u M. Držića, N. Nalješkovića, Sasina i Kavanjina, a ispao je iz upotrebe koncem 17. vijeka.

⁷ Muljačić na navedenom mjestu ima i *Corcyra*, *Gorzura*, *Scurzula* bez datuma.

⁸ Ali Kavanjin osim toga ima i oblike *Korcul*, *Korcola*, koji se drugdje ne javljaju. (Nova lekcija, JE II 98.) Staru lekciju ima RJAZU V 323 *s.v. Korčul*, ne *Korcul*, s napomenom »radi stih«, i *Korçola ibid.*, ne *Korcola*, s napomenom »radi slika« (tj. *Korçole* : *ohole*). Vidi Muljačić 2007: 167 i d.

⁹ Zapravo, rečenica iz ERHSJ II 203 kontradiktorna je pošto u prvom njenom dijelu Skok tvrdi da je u mletačkom *v* zamijenjeno sa *u* a u drugom dijelu da je zamijenjeno sa *iu*. Isporedi: »Porfirogenet razlikuje dva romanska naziva, u kojima je, kao i u mlet., ipsilon zamijenjen sa *u*, ali je pred njim očuvan velar u Κούρκουρα = Κούρκουρα (sinkopa penultime), dok je u mletačkom palatalizovan po pravilu (*v* = *iu*) *Curzola*.«

¹⁰ Takođe, ERHSJ II 203 greškom citira RJAZU V 595 mjesto 593 (gdje se nalazi odrednica *Krkar*).

¹¹ U staromletačkom *z* vrijedi kao [ts], v. Rohlfs 1966. Lat.-rom. **k̥i* pravilno daje

Vinja u JE II 98 tvrdi da č u *Korčula* nije razjašnjeno. (Vinja kaže i to da H. Barić glas č u imenu *Korčula* zove »hiperčakavizmom«, ali ne kaže na kojem je mjestu kod Barića to pronašao.)¹²

Muljačić 2007: 171 izvodi *Korčula* od dalm.-rom. *Korkora,¹³ što se poradi sa oblikom *Corcora* iz Ravenata, sa objašnjenjem da je *o u dalmatoromanskom dijalektu ostrva Korčule, tzv. korkirskom, po pravilu postalo *y.¹⁴ Kasnije, po Muljačićevom mišljenju, dalm.-rom. *y postalo je sh. *ju*, kao što fr. *bureau* [byʁo] postaje rus. *бюро*, pa dalm.-rom. *Korkyla daje sh. *Korkjula, tj. *Korčula*.

Osvrnimo se na ova rješenja. Što se tiče Skokovog predloga, da *Korčula* potiče od mlet. *Cúrzoła* tako što se grč. *v* mijenja sa *u*, a *u* se u mletačkom po pravilu palatalizuje u *iu*, to rješenje, ja mislim, ne može opstati jer, prosto, ne postoji to pravilo po kojem, kako Skok piše, *u* u mletačkom postaje *iu*. Naime, u mletačkom grč. *v* po pravilu postaje *i*, ne *iu*, ili, iznimno, *e* ili *u*.^{15 16} Skokovo rješenje stoga treba odbaciti. Što se tiče

---

stmlet. [ts] i stapa se sa [ts] koje postaje u *ki > [tsi], *ke > [tse]: up. stmlet. *fa*[ts]a »lice« i [ts]inko »pet« od lat.-rom. *FACIA i *Q(U)INQUE*; ne *fa*[ttš]a, [tš]inque. Od [ts] postaje zatim u modernom mletačkom [s], no u dalmatinskom mletačkom staro [ts] čuva se bez promjene: i dan-danas zadarski Mleci tako kažu [ts]inko. (Pism. saop. N. Vuletić iz Zadra, s napomenom da se sporadično čuje i [s]inko; isto je i u modernom mletačkom. Vidi Boerio 1867: 11, col. b, par. 3.)

¹² Ista primjedba u Muljačić 2007: 168. Biblioteku pokojnoga V. Vinje naslijedio je, dijelom, N. Vuletić (Zadar). U pism. saop. od 24. juna 2015. Vuletić mi je javio da se u ovoj biblioteci nalaze tri Barićeva rada: *O uzajamnim odnosima balkanskih jezika*, *Lingvističke studije* i *Istorija arbanaškog jezika*. Ja sam pregledao sva tri i tvrdim da mjesto u pitanju ne potiče ni iz jednog od njih. (U navedenom djelu Muljačić odbacuje ovo Barićevo rješenje.)

¹³ U naslovu (!) članka Muljačić ima pogrešni akcentat *Kòrčula*; v. niže *Bibliografiju*.

¹⁴ O dalm.-rom. fonemi *y Muljačić je još pisao u člancima iz 2001, 2002, 2005, 2006.

¹⁵ Uporedi: (1) grč. *v* > mlet. *i*, kao u mlet. *bisante* »moneta d'oro bizantina« < grč. βυσαντίς, *indivia* »specie di cicoria, scarola« < grč. ἐντύβια, *figo* »Blennius phycis, Gadus albidus« < grč. φύκις, *grisolima* »filo metallico del colore dell'oro« < grč. χρυσόνημα, i tako dalje; (2) grč. *v* > mlet. *e*, kao u mlet. *temolo* »Thymallus thymallus« < grč. θύμαλλος; (3) grč. *v* > mlet. *u*, kao u mlet. *gufo* »curvo« < grč. κυφός. Vidi Cortelazzo 1970: 59, tač. 91–93 (gdje greškom stoji βυσαντίς mjesto βυζαντίς).

¹⁶ Ne znam potiče li ova greška od Skoka ili od Uredništva (tj. od V. Putanca). U drugim Skokovim radovima ne pominje se nikakava mletačka promjena *v* > *iu*. Na primjer, Skok 1920: 31 upoređuje *v* > *iu* u grč. Κόρκυρα > sh. *Korčula* sa rum. *jur*

Muljačićevog predloga, da *Korčula* potiče od dalm.-rom. *Korkora tako što dalm.-rom. *o postaje kork. *y pa se to *y onda zaima kao sh. *ju*, to rješenje, opet, ne može opstati jer na Korčuli ne postoji drugi takav slučaj. (*Ad hoc ergo praeter hoc.*) Vidi Ligorio 2014: 378–380 s.v. *Korčula* (= Indeks dalm.-rom. relikata sa Korčule i iz Korčule); u istome v. i *Lumbarda* (393), *Pupnat* (419–421), *Račišće* (421), *Smokvica* (429), *Vela Luka* (445). Štaviše, u čitavoj Dalmaciji ne postoje nego dva slučaja te promjene, i to sh. *bljuta* »kiseliš« od lat.-rom. ABLŪTA, ERHSJ I 174, i top. *Poljud* od lat.-rom. PALŪDE, II 594 (pored *bluta* i *Palit*, *palud*). Ali ovi primjeri pokazuju dalm.-rom. *u > *iu, a *Korkora > *Korčula* pokazuje *o > *iu. Dodatno, *j* u *Poljud*, *bljuta* ne mora biti dalm.-rom. pojava.¹⁷ Prema tome, i Muljačićovo rješenje treba odbaciti.

Ali od čega onda postaje sh. *Korčula*?

Ja mislim da sh. *Korčula* postaje od grč. Κόρκυρα, sa disimilacijom *r* – *r* > *r* – *l* i sa promjenom *v* > *iu*, zahvaljujući kojoj **Kork̄iura*, tj. **Kork̄iula*, daje sh. *Korčula*.

Promjena *v* > *iu* nije mletačka pojava, kako hoće Skok, niti dalmatoromanska pojava, kako hoće Muljačić, nego, čini se, pojava nekih sh. grecizama.

Grč. *v* > sh. *iu* u grč. Κόρκυρα > sh. *Korčula* poredi sa sh. *iu* < grč. *v* u sh. *čubar* »Satureja hortensis« od grč. θύμβρος, ERHSJ I 339; *čuma* »kvr-ga, kuga« i *čumak* »otok« od grč. κῦμα, I 265 i 341;¹⁸ *Jeđupka* »Ciganka« od grč. Αἰγυπτ-, II 350; *oljuga* »ribica« od grč. ἀλυκός, ERHSJ I 31; *panađur* »sajam« od grč. πανηγύριον, II 597; *porenjuha* »djeveruša« od grč. παράνυμφος, JE III 66; onom. *Čuprijan* od grč. Κυπριανός ERHSJ I 269;¹⁹

»vecinătate« < grč. γῦρος. Čini se, naime, da rum. *jur* pokazuje *v* > *iu* (inače grč. *v* postaje rum. *i*, kao u mletačkom). Tako i Rosetti 1961: 65. Skok na navedenom mjestu upoređuje i it. *ciotola* »tazza« < grč. κύαθος, ali Meyer-Lübke odbacio je ovu etimologiju u REW 2290, 2. Dalje, Skok 1950: I 198–208 takođe ne zna ni za kakvu mletačku promjenu *v* > *iu*. Prema tome, biće da je greška od Uredništva.

¹⁷ Muljačić (2003: 138) ističe je da je *j* u *Poljud* moglo nastati pod uticajem riječi *polje*, s čime sam se ja u Ligorio 2014: 52 složio, dodajući na navedenom mjestu da je *j* u *bljuta* »kiseliš« moglo nastati pod uticajem riječi *bljutav*.

¹⁸ Takođe bug. mak. чума, rum. *ciumă*, tur. *çuma*.

¹⁹ Takođe prezime srlat. *Zubrianus*, sh. *Čubranić*, *Čubranović*. V. Jireček 1904: 32, 71. N. Vuletić iz Zadra javlja mi u pism. saop. od 26. juna 2015. da na ivici Zadra postoji top. *Čubrijän*, za koji ERHSJ ne zna. Vuletić pretpostavlja da je to mjesto dobilo ime po

i top. *Ćurilovo* od grč. Κύριλλος, I 269.^{20 21 22} Vidi Ligorio 2014: 52 (par. 139). Prema tome, sh. *Korčula* potiče od grč. Κόρκυρα *po pravilu*.²³

Ali što je onda sa mlet. *Cúrzoła* — tim starim etimonom — i koji njegov odnos prema sh. *Korčula*? Mlet. *Cúrzoła*, ja mislim, potiče od sh. *Korčula* sa promjenom [tš] > [ts] koja se u istoriji mletačkog dijalekta, kako je rečeno u fsn. 11, odvila po pravilu. Ovaj oblik *Korčula*, tj. *Cúrzoła* ogleda se i u potvrdama iz latinskih knjiga, i to u *Curzula*, *Curzulla*, *Curzola*, *Scurzola*, *Curçula*, *Curçola*, *Curçura* odozgo.²⁴ Takođe, što se oblika *Cúrzoła* tiče, ne isključujem upliv mletačkog »cakavizma« u Kavanjinovim oblicima *Korcul*, *Korcola* iz fsn 7.

A koji je odnos sh. *Korčula* i *Krkar*? Holzer 2011: 117 pravilno je izveo sh. *Krkar* od lat.-rom. CORCORA ili CORCYRA, i ja sam se s njim u Ligorio

srednjovjekovnoj crkvi sv. Ciprijana koja se negdje ondje nalazila.

²⁰ Prema Skoku i top. *Šipan*, it. *Giuppana* od grč. γυπ-, ERHSJ III 184 i *Žirje*, srlat. *Zuri* (1059) < grč. γῦρος, I 13, sa v > *iu* > *ii*, kao *oljiga* pored *oljuga* gore, ili možda v > *iu* > *iy* > *ii*, kao u slučaju *Žirja*, sa *iu* > *iü*. (Dalm.-rom. *iu* > *iü* u naglašenom otvorenom slogu, odakle postaje slov. *iy*. Upor. dalm.-rom. *e* > *ē*, odakle postaje slov. *ē* u sh. *plakijer* < lat.-rom. PLACĒRE i sl. Vidi Ligorio 2015, tač. 4.) Ne znam ide li ovamo sh. *koljivo* < grč. κόλλυβον, κόλυβον (kao *oljiga* ili *Žirje* gore?). Osim toga, v > *iu* prema Skoku III 394 pokazuje i *zumba* »rupica« od grč. γύπη, sa umetnutim *m*. Upitno. Očekuje se, valjda, *đ* ili *ž* (kao u *Jeđupka* ili *Žirje*), ne z. Ali u Boci, gdje je riječ *zumba* zabilježena, ima i *zunga* »Spartium junceum« od JUNCU, ERHSJ III 664, i onom. *Zrbzovikb* u vezi sa SERGIU, III 318 (a u Dubrovniku i prezime *Zore* od GEORGIU, ERHSJ III 394, pored *Džore*).

²¹ Takođe stsrp. *πρῆμιθυρῆ* od grč. πριμικήρι(ο)ς, ERHSJ III 43, što se unakrsti sa κύριος. (U starim ćiriličnim tekstovima valja uzeti u obzir grafiju i — ako je u predstavljeno sa *ю* — problem glasovne vrijednosti ovog znaka.)

²² O odrazu grč. v u dalm.-rom. reliktima pisali su Kapović-Vuletić 2010, no oni ne znaju za primjere *čubar*, *Čuprijan*, *Ćurilovo*, *porenjuha*, *Jeđupka*, *Korčula*, a primjer *oljuga* pogrešno tumače (na str. 48) ne primjećujući da odraz grč. v u toj riječi nije *u* nego *ju*. Muljačić 2007: 176 primijetio je promjenu v > *iu* u *oljuga* ali nije shvatio da se radi o pojavi grčko-slovenskog kontakta nego je interpretirao kao odliku dalm.-rom. fonologije.

²³ To jest od *vizantijskog* Κόρκυρα. Vizantijska riječ na Korčuli preživjela je, osim, kako mislim, u imenu *Korčula*, i drugdje u toponimiji ovog ostrva; v. Skok 1950: 208, fsn. 5. Ime sv. Barbare izgovara se na Korčuli na vizantijski način, *-Vara*, gdje *v* stoji mjesto *b* po vitacizmu: up. *Sutvara*, ime brda i hridi. Za razliku od toga, u Dubrovniku, gdje je Vizantija imala manje uticaja, sv. Barbara je *Bobara*, bez vitacizma.

²⁴ Oblici *Corcira*, *Corcera* i sl. nastavljaju CORCYRA, sa *Y* > *i*, ne *Korčula* tj. *Cúrzoła*.

2014: 118 složio. Pod pretpostavkom da Konstantinov oblik Κίκεο predstavlja slov. *Kv(p)kvrv ili *Kv(p)kvrv, tj. sh. *Krkar*, kako je rečeno u fsn. 4, i da mletački oblici *Curzula*, *Curzola* iz 10. v. predstavljaju sh. *Korčula*, može se zaključiti da je, sve u svemu, oblik *Korčula* zapisan nekih 50 godina iza *Krkra*. Razlika između ovih imena, *Korčula* i *Krkar*, i razlog zbog kojega, osim u mlet. *Cúrzola* i, *sub rosa*, po latinskim knjigama, oblik *Korčula* nije zabilježen do 17. vijeka jeste taj što je *Krkar*, ja mislim, kopnena adaptacija lat. CORCYRA [korkira], posvjedočena u Stefana Prvovjenčanog i po starim dubrovačkim knjigama, a *Korčula* je ostrvska, korčulanska adaptacija grč. Κόρκυρα, posvjedočena, kako je rečeno, u mletačkoj i mletačko-latinskoj adaptaciji, zbog istorijskih prilika kojim je ovo ostrvo bilo izvrgnuto.

Bilo kako bilo, riječ *Korčula* poredi se sa *čubar*, *čuma*, *Čuprijan*, *Čurilovo*, *Jeđupka*, *oljuga*, *porenjuha* odozgo, i zato ide u jedan naročiti red sh. grecizama.

Skraćenice

dalm.-rom. — dalmato-romanski	sh. — srpskohrvatski
grč. — grčki	slov. — slovenski
it. — italijanski	srlat. — srednjovjekovni latinski
kork. — korkirski	stmlet. — staromletački
lat. — latinski	top. — toponim
lat.-rom. — latinsko-romanski	viz. — vizantijski
mlet. — mletački	vulg.-lat. — vulgarno-latinski
onom. — ime	

Bibliografija

- Bartoli, M.G. *Das Dalmatische : Altromanische Sprachreste von Veglia bis Ragusa und ihre Stellung in der Apennino-Balkanischen Romania*. Bd. I-II. Wien: Hölder, 1906.
- Boerio, Giuseppe. *Dizionario del dialetto veneziano*. Venezia: Cecchini, 1867.
- Cortelazzo, Manlio. *L'influsso linguistico greco a Venezia*. Bologna: Pàtron: 1970.
- ERHSJ: Skok, Petar. *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*. Sv. I–III. Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1971–1974.
- JE: Vinja, Vojmir. *Jadranske etimologije : Jadranske dopune Skokovu etimologijskom rječniku*. Sv. I–III. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 1998–2004.
- Jireček, Constantin. *Die Romanen in den Städten Dalmatiens während des Mittelalters*.

Th. II. Wien: bei Carl Gerold's Sohn. (Denkschriften der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-historische Klasse, 49)

Holzer, Georg. *Glasovni razvoj hrvatskog jezika*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, 2011².

Kapović, Mate, Nikola Vuletić. Refleks grčkog v u hrvatskim »dalmatskim grecizmima«. *Filologija* 2010/555, 37–59.

Ligorio, Orsat. *Problem leksičke stratifikacije u adrijatistici*. Doktorska distertacija, Zadar: Filozofski fakultet, 2014.

Mayer, Anton. *Die Sprache der alten Illyrier*. Bd. I–II. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1957–1959.

Miklosich, Fr. (ed.). *Monumenta Serbica spectantia historiam Serbiae, Bosnae, Ragusii*. Vienna: Apud Guilelmum Braumüller, 1858.

Muljačić, Žarko. I contatti greco-, croato- e albanico-tardolatini come fattori della 'genesì' delle lingue dalmato-romanze. *Fondazione Niccolò Canussio, Integrazione mescolanza rifiuto. Incontri di popoli, lingue e culture in Europa dall' Antichità all'Umanesimo. Atti del convegno internazionale, Cividale del Friuli, 21–23 settembre 2000*, Roma 2001, 277–285. (Ed. Gianpaolo Urso. Casa editrice Le Lettere.)

Muljačić, Žarko. A che punto sono gli studi dalmatistici all'alba del Duemila. *L'accademia della Crusca per Giovanni Nencioni*, Firenze 2002, 433–442. (Ed. Francesco Sabatini.)

Muljačić, Žarko. O dalmatoromanizmima u Marulićevim djelima. *Colloquia Maruliana* 2003/12, 131–143.

Muljačić, Žarko. Il vocalismo del latino di Krk/Veglia (e del veglioto primigenio) sotto l'influsso del greco (e del croato). *Integration of European Language Research. Studies in EuroLinguistics*, vol. II, Berlin 2005, 563–570. (Ed. Per Sture Ureland. Logos Verlag.)

Muljačić, Žarko. Noterelle dalmatoromanze. *Estudis Romànics* 2006/18, 319–328.

Muljačić, Žarko. O podrijetlu nesonima i ojkonima *Kòrčula*. *Folia onomastica Croatica* 2007/16, 165–183. (U štampi. Citirano prema postojećem prelomu.)

REW: Meyer-Lübke, Wilhelm. *Romanisches etymologisches Wörterbuch*. Heidelberg: C. Winter, 1935³.

RJAZU: *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*. Sv. I–XXIII. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1881–1976.

Rohlf, Gerhard. *Grammatica storica della lingua italiana e dei suoi dialetti : Fonetica*. Torino: Einaudi, 1966. (Traduzione di Salvatore Persichino.)

Rosetti, Alexandru. *Istoria limbii române*. Part. II București: Editura Academiei R.P.R., 1961³.

Skok, Petar. Studije iz ilirske toponomastike. *Glasnik Zemaljskoga muzeja u Bosni i Hercegovini* 1920/32, 29–46.

Skok, Petar. *Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima: Toponomastičke studije*. Sv. I–II. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1950.

Sophocles, E.A. *Greek Lexicon of the Roman and Byzantine Periods*. Cambridge: Harvard University Press, 1914.

Tekavčić, Pavao. O kriterijima stratifikacije i regionalne diferencijacije jugoslovenskog romanstva u svjetlu toponomastike. *Onomastica Jugoslavica* 1976/6, 35–56.

Vinja, Vojmir. Le grec et le dalmate. *Zeitschrift für Balkanologie* 1967/5, II, 203–223.

Даничић, Ђуро. *Рјечник из књижевних старина српских*. Св. I. Београд: Државна штампарија, 1863.

Караџић, Вук Стеф. *Српски рјечник, истолкован њемачкијем и латинскијем ријечима*. Беч: Bei den р.р. Armerniern, 1818.

Лигорио, Орсат. Тзв. псеудо-јат у далматској романштини и балканском латинитету. *Јужнословенски филолог* 71/2015, III–IV. (У штампи.)

Orsat Ligorio

Faculty of Philosophy, Belgrade

SCr. *Korčula*

Abstract

SCr. *Kōrčula* 'Curzola', RJAZU V 323, is derived from Gr. Κόρκυρα *id.*, assuming that Gr. *v* is borrowed as SCr. *ju*. SCr. *Korkjura i.e. *Korkjula develops regularly to *Korčula*. Gr. *v* > SCr. *ju* in Κόρκυρα > *Korčula* is compared to SCr. *ju* < Gr. *v* in *čubar* < θύμβρος, ERHSJ I 339; *čuma* < κύμα, I 265, 341; *Čuprijan* < Κυπριάνος I 269; *Ćurilovo* < Κύριλλος, I 269; *oljuga*, ERHSJ I 31; *porenjuha* < παράνυμφος, JE III 66; *Jeđupka* < Αἰγυπτ-, ERHSJ II 350.

Key Words: Etymology, Greek, Dalmato-Romance, Serbo-Croatian.

Sadržaj sveske 44 (2015)

STEPHANIE WEST Agariste's Betrothal: the adaptability of a cautionary tale (Веридба Агаристина: о уподобљивости једне поучне приче)	7
PIERRE SARR <i>Ut eadem sit utilitas unius cuiusque et uniuersorum</i> . De l'obligation de sauvegarder l'intérêt général chez les auteurs latins: l'exemple de Cicéron ('Ut eadem sit utilitas unius cuiusque et uniuersorum'. Safeguarding the general interest: the example of Cicero)	37
ДРАГАНА ДИМИТРИЈЕВИЋ — БОРИС ПЕНДЕЉ Семантички потенцијал именице <i>stomachus</i> и њених изведеница у Цицероновим делима (The Semantic Potential of <i>stomachus</i> and Its Derivatives in Cicero)	53
DANIEL MARKOVIĆ Empedocles in the <i>Aetna</i> ? (Empedokle u <i>Etni</i> ?)	77
ВУК ПЕТРОВИЋ Маниристичка аутентичност Лонговог романа (Manneristic Authenticity in Longus' <i>Daphnis and Chloe</i>)	93
DRAGANA GRBIĆ Ancestral Gods and Ethnic Associations: Epigraphic Examples from Upper Moesia (Предача божанства и етничке удруге. Епиграфски примери из Горње Мезије)	125
ДУШАН ПОПОВИЋ О значају појмова класичне драме за хеленски и византијски роман (On the importance of classical dramatic concepts for the Greek and Byzantine novel)	137
ORSAT LIGORIO Sh. <i>Korčula</i> (SCr. <i>Korčula</i>)	147

MARCO RICUCCI

Per una disamina del metodo Polis: un «nuovo» metodo glottodidattico per insegnare il greco antico come L2? (Teaching Ancient Greek as a living language: A survey of the Polis Method) 155

[prikazi, izveštaji]

Pierre Laurens, *Histoire critique de la Littérature latine. De Virgile à Huysmans* (Divna Soleil) 181

Četrnaesti kongres Međunarodne federacije društava za klasične studije (FIEC 2014) (Sandra Šćepanović) 185

Шеста национална конференција византолога (Дејан Џелебџић) 191

Regionalna studentska konferencija GLAS (Nikola Golubović) 193